

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/2485

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	26.09.2018 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	14.08.2018 (registreeritud inspektsioonis 15.08.2018)
Teabevaldaja	Häirekeskus address: Osmussaare 2, 13811 Tallinn e-posti aadress: 112@112.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: XXXXX XXX X, XXXXX XXXX, 75205 Raasiku vald e-posti aadress: xxxxxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 06.08.2018 esitas vaide esitaja Häirekeskusele teabenõude
2. Kuna Häirekeskus ei vastanud teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul, siis edastas vaide esitaja 14.08.2018 Häirekeskusele meeldetuletuse
3. 14.08.2018 vastas Häirekeskus teabenõudele, juhatades (osaliselt) vaide esitaja avalikustatud teabe juurde (teabenõude p 1), edastas punkti 2 osas teabe ning punkti 3 osas leidis, et koondamisteed on juurdepääsupiiranguga ning et koondamisteadetes on ebamõistlikult raske eristada piiranguga teavet piiranguta teabest.
4. Kuna tehnilise rikke tõttu ei olnud vaide esitajal võimalik tutvuda avalikustatud teabega ning vaide esitaja leidis, et teabe väljastamisest ei saa keelduda põhjusel, et dokument sisaldab ka piiranguga teavet, siis esitas vaide esitaja inspektsioonile vaide teabenõude mittenõuetekohase täitmise peale.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

1. Faktilised asjaolud

1.1. 06.08.2018 esitas vaide esitaja Häirekeskusele teabenõude (Lisa 1), milles palus:

1) Häirekeskusele väljastada kõik käskkirjad, millest on näha Häirekeskuse struktuuri muudatused ning teenistuskohdade koosseisud. Nimetatud käskkirju soovis vaide esitaja ajavahemiku kohta 01.03.2018 kuni 06.08.2018;

2) Häirekeskusele väljastada andmed selle kohta, millised teenistuskohad olid Häirekeskuses täitamata ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018.

3) Ühtlasi märkis teabevaldaja, et kui ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018 on mõni teenistuskohatäidetud, siis Häirekeskus teataks, kuidas ja millal on teenistuskohale uus teenistuja leitud (avalik- või sisekonkurss) ning ka neid teenistuskohati pakuti Häirekeskusest 06.08.2018 seisuga koondatud teenistujatele.

Samas teabenõudes rõhutas vaide esitaja, et ei soovi tutvuda teabega, mis sisaldab asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmeid, paludes need vastavalt vajadusele dokumentides kinni katta.

1.2. Kuivõrd Häirekeskus ei vastanud teabenõudele tähtaegselt, andis vaide esitaja Häirekeskusele täiendava tähtaja teabenõudele vastamiseks, s.o 14.08.2018 kell 14:00 (Lisa 2).

1.3. 14.08.2018 vastas Häirekeskus teabenõudele, kuid ei täitnud teabenõuet soovitud viisil (Lisa 3). Häirekeskus ei suuda tuvastada avalikku teavet teabest, mis on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks teabeks.

1.4. Vaide esitaja lähtus Häirekeskuse antud suunistest, kuid soovitud teabega ei olnud võimalik tutvuda, kuna Häirekeskuse avalikus dokumendiregistris esinesid puudused ning süsteem andis veateate (Lisa 4). Seega puudub Vaide esitajal võimalus tutvuda soovitud teabega.

1.5. Ühtlasi jääb Vaide esitajale arusaamatuks, miks ei ole võimalik esitada teavet selle kohta, kas vabu teenistuskohati pakuti Häirekeskusest 06.08.2018 seisuga koondatud teenistujatele.

2. Õiguslik põhistus

2.1. Vaide esitaja leiab, et nimetatud dokumentidega tutvumise mittevõimaldamine ei ole kooskõlas avaliku teabe seadusega alljärgnevatel põhjustel.

2.2. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Käesolevas asjas ei saa olla vaidlust selles, et vaide esitaja poolt küsitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Samuti selles, et Häirekeskus on teabevaldajaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes.

2.3. AvTS § 3 lg 2 tulenevalt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS § 35.

2.4. Häirekeskus on teabenõude täitmisest keeldumist põhjendanud viitega AvTS § 23 lg 1 p 1, mille kohaselt tuleb keelduda teabenõude täitmisest, kui teabele on kehtestatud juurdepääsupiirang. Sealjuures ei täpsusta Häirekeskus, mille alusel on juurdepääsu piirang kehtestatud. Võib üksnes järeldada, et juurdepääsu piirangu kehtestamisel on Häirekeskus tuginenud eraelu puutumatuse kaitsele.

2.5. AvTS § 1 kohaselt on seaduse eesmärk tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igapäevase juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

2.6. Andmekaitse Inspeksioonil on võimalus hinnata, kas juurdepääsupiirang dokumentidele on õigustatud. Ka juhul, kui õigustus on olemas, saab teatud juhtudel teabenõudjale tutvustada dokumente osaliselt, see tähendab ilma tõeliselt saladuse kaitsmist vajavate osadeta.

2.7. AvTS § 38 lg 2 sätestab, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale

teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirang ei kehti. Ka Riigikohus on asjas 3-31-57-03 asunud seisukohale, et õiguspärane ei ole keelduda teabe väljastamisest põhjusel, et soovitud dokument sisaldab muuhulgas piiranguga teavet.

Seega on dokumentide puhul võimalik kinni katta see osa teabest, mis sisaldab piiranguga andmeid ning väljastada teabenõudjale ülejäänud osa teabest.

Lähtuvalt eeltoodust ja juhindudes AvTS § 46 palub vaide esitaja Andmekaitse Inspeksioonil:

1. Algatada järelevalvemenetlus;
2. Selgitada, kas 06.08.2018 esitatud teabenõude täitmisest keeldumine on õiguspärane;
3. Teha ettekirjutus teabenõude viivitamatuks täitmiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksioon on teatanud oma 28.08.2018 kirjas nr 2.1-3/18/2485, et Erasik on esitanud vaide Häirekeskuse tegevuse peale teabenõudele mittenouetekohase vastamise osas.

Vastame Andmekaitse Inspeksiooni pool järelepärimises esitatud küsimustele järgmiselt:

1. Häirekeskuse üldosakonna juhataja kontrollis enne, kui juhatas vaide esitaja kodulehel läbi avaliku dokumendiregistri kättesaadava avalikustatud teabe juurde, kas soovitud teavet on võimalik Häirekeskuse õpetuste järgi leida ning kas avalik dokumendiregister on töökorras. Kontrollimise hetkel avalik dokumendiregister toimis ja soovitud dokumente oli võimalik õpetuste järgi leida.

Hiljem tekkis tehnilistel põhjustel viga, mille tõttu ei avanenud avalike dokumentide failid. Häirekeskus sai avaliku dokumendiregistri tehnilisest probleemist teadlikuks 24.08.2018 kell 13.11 ning pöördus koheselt Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (SMIT) IT toe poole sooviga viga paranda. SMIT parandas vea 24.08.2018 kella 14.24 –ks.

2. a) Vastates teabenõudja soovile saada teavet, kas vakantseid ametikohti on pakutud ka koondatud töötajale, eksis Häirekeskus soovitud teabe väljastamisest keeldudes põhjendusega, et sooviti juurdepääsu koondatud töötajate andmetele. Nõustume, et hindasime juurdepääsu piiranguga teabe hulka üle.

b) Häirekeskusest koondatud töötajatele on esitatud kirjalikult pakkumused asuda Häirekeskuse vakantsetele ametikohtadele. Pakkumused on leitavad antud kirjaga kaasas olevatest lisadest.

Dokumente on võimalik väljastada juurdepääsupiiranguga teavet kinni kattes, kuid kuna antud dokumendid on mahukad, siis neis sisalduva juurdepääsupiiranguga teabe analüüsimiseks ning selle kinni katmiseks viisil, mis ei võimalda ligipääsu asutusesiseks kasutamiseks tunnistatud teabele on töömahukas.

3. Saadame soovitud dokumendid (lisatud).

a) koopiad koondatud töötajatele tehtud pakkumustest (Lisa 1-4)

b) koopiad 14.08.2018 vaide esitaja teabenõude vastusele lisatud dokumentidest (Lisa 5-6).

Kuna lisatud dokumentidest nähtus, et töötajatele tehtud pakkumused sisalduvad koondamisteadetes, mis on koostatud vaide esitaja poolt ning mis on seega ka vaide esitajale teada, siis eeldas inspeksioon, et vaide esitaja soovis teada, kas koondatud töötajatele on ajavahemikul 01.01.2018-06.08.2018 täidetud töökohtade osas tehtud täiendavaid pakkumisi.

Tulenevalt eeltoodust palus inspeksioon Häirekeskusel täpsustada: „Kas saan Teie vastusest õigest aru, et teise töö/ametikohta pakkumised sisalduvad ainult koondamisteadetes ning

täiendavaid kirjalikke pakkumisi 01.01.2018 -06.08.2018 täidetud töökohtade osas, 06.08.2018 seisuga koondatud töötajatele tehtud ei ole?“

Oma täiendavas vastuses selgitas Häirekeskus järgmist:

Vastame Andmekaitse Inspeksiooni poolt esitatud täiendavale järelepärimisele seoses Erasiku poolt esitatud vaietega Häirekeskuse tegevuse peale teabenõude täitmisest keeldumise osas järgmiselt:

06.08.2018 seisuga koondatud töötajatele ei ole esitatud täiendavaid kirjalikke pakkumisi teise töökoha/ametikoha osas.

Häirekeskuse avaliku dokumendiregistri viga parandati 24.08.2018 kella 14.24 –ks. Teabenõude esitajat teavitati Häirekeskuse avaliku dokumendiregistri tehnilise rikke kõrvaldamisest ning dokumentidega tutvumise võimalusest 31.08.2018 Häirekeskuse vastuses tema poolt 24.08.2018 esitatud teabenõudele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Avalik teave

Avaliku teabe seaduse § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest. Kui aga teabenõudele vastamiseks tuleb alles dokument koostada, sh andmeid erinevatest dokumentidest koguda, siis selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks, mille vastamise üle inspeksioon järelevalvet ei teosta.

Vaide esitaja on oma 06.08.2018 teabenõudes soovinud Häirekeskuselt järgmist teavet:

1) Häirekeskusel väljastada kõik käskkirjad, millest on näha Häirekeskuse struktuuri muudatused ning teenistuskohade koosseisud. Nimetatud käskkirju soovis vaide esitaja ajavahemiku kohta 01.03.2018 kuni 06.08.2018;

2) Häirekeskusel väljastada andmed selle kohta, millised teenistuskohad olid Häirekeskuses täitamata ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018.

3)Ühtlasi palus teabenõudja, et kui ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018 on mõni teenistuskohatäidetud, siis Häirekeskus teataks, kuidas ja millal on teenistuskohale uus teenistuja leitud (avalik- või sisekonkurss) ning ka neid teenistuskohati pakuti Häirekeskusest 06.08.2018 seisuga koondatud teenistujatele.

Eeltoodust nähtuvalt ei ole vaide esitaja küsinud ühestki dokumendist koopiat teabenõude punktis kaks ega ka teabenõude täiendavas osas, kus vaide esitaja soovis teada, et kui mõni ametikoht on täidetud, siis kuidas ja millal on teenistuskohale uus ametnik leitud. Seega sisaldas vaide esitaja 06.08.2018 pöördumine nii teabenõuet (p 1) kui selgitustaotlust (p 2 ja p 3).

2. Teabenõudele vastamine

2.1 AvTS § 17 lg 1 punkti 1 kohaselt täidab teabevaldaja teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil teisaldavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud elektronpostiaadressil. Sama seaduse § 22 lubab jätta teabe väljastamata, kui taotletud teave on avalikustatud AvTS-is või muus seaduses sätestatud korras ja teabevaldaja on teavitanud teabenõudjat kus ja kuidas on võimalik soovitud teabega tutvuda.

Teabenõude punktis 1 soovis vaide esitaja koopiaid käskkirjadest, millest on näha Häirekeskuse

struktuuri muudatused ning teenistuskohdade koosseisud. Nimetatud käskkirju soovis vaide esitaja ajavahemiku kohta 01.03.2018 kuni 06.08.2018.

Antud juhul olid vaide esitaja soovitud käskkirjad registreeritud Häirekeskuse dokumendiregistris. Nagu nähtub Häirekeskuse vastusest, siis kontrollis ametnik enne teabenõude täitmist ja teabenõudja avaliku teabe juurde juhatamist, kas teabenõudja soovitud dokumendid on Häirekeskuse dokumendiregistrist leitavad. Kuna soovitud dokumendid olid leitavad, siis avaliku teabe juurde juhatamine oli õiguspärane. Seda, et mingi aja möödudes ilmnes dokumendiregistril tehniline rike, ei saanud Häirekeskus kuidagi ette näha. Sellistel puhkudel on mõistlik teabenõudjal teabevaldajat sellest teavitada.

Kuna Häirekeskus ei olnud tehnilisest veast teadlik (sai sellest teada 24.08) ning ka sellest mitte, et teabenõudja ei olnud saanud tutvuda soovitud teabega. Samuti oli teabenõudele vastamisest möödunud 10 päeva, siis ei saa Häirekeskusele ette heita, et ta ei teavitanud peale tehnilise vea kõrvaldamist täiendavalt vaide esitajat teabega tutvumise võimalusest.

Saades teada, et teabenõudja ei ole saanud tutvuda avalikustatud teabega, teavitati vaide esitajat 31.08.2018 tehnilise rikke kõrvaldamisest ning dokumentidega tutvumise võimalusest. Seega on menetluse käigus juhatatud vaide esitaja täiendavalt avalikustatud teabe juurde, millega on teabenõude punkti üks osas vaide ese ära langenud. Tulenevalt eeltoodust jätan vaide teabenõude punkti üks osas rahuldamata.

2.2 Teabenõude punktis 2 palus vaide esitaja Häirekeskusel väljastada andmed selle kohta, millised teenistuskohad olid Häirekeskuses täitamata ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018.

Vastuseks teabenõudele on Häirekeskus edastanud nimekirja 06.08.2018 seisuga täisvakantsetest töökohtadest ning nimekirja töökohtadest, mis täideti ajavahemikul 01.01.2018 - 06.08.2018. Seega on vaide esitajal võimalik edastatud dokumentidest saada teavet, millised ametikohad on tema poolt soovitud ajavahemikul olnud vakantsed ning millised ametikohad on täidetud. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et teabenõude korras ei saa nõuda endale sobiva dokumendi koostamist, vaid teabenõude korras saab nõuda olemasoleva dokumendi väljastamist. Seega, kui Häirekeskusel ei olnud dokumenti, mis sisaldas teavet vaide esitaja soovitud kujul, siis oli Häirekeskusel võimalik keelduda selles osas teabenõude täimisest, mida Häirekeskus siiski ei teinud.

Kuna Häirekeskus on teabe väljastanud kujul, millest vaide esitaja leiab enda soovitud teabe, siis loeb inspeksioon punkti kaks osas teabenõude täidetuks ning puudub alus ettekirjutuse tegemiseks.

2.3 Lisaks eeltoodule palus vaide esitaja, et kui ajavahemikul 01.01.2018 kuni 06.08.2018 on mõni teenistukoht täidetud, siis Häirekeskus teataks, kuidas ja millal on teenistuskohale uus teenistuja leitud (avalik- või sisekonkurss) ning kas neid teenistuskohi pakuti Häirekeskusest 06.08.2018 seisuga koondatud teenistujatele.

See kuidas 01.01.2018 – 06.08.2018 teenistuskohad on täidetud nähtub juba vaide esitajale edastatud tabelist täidetud töökohtade osas.

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele, milles inspeksioon palus edastada koopiaid koondatud töötajatele tehtud pakkumistest, edastas Häirekeskus koopiaid koondamisteadetest, mis sisaldasid ka teise töökoha pakkumist. Kuna koondamisteadetest nähtus, et need on koostatud vaide esitaja poolt, mistõttu oli talle tema poolt koostatud koondamisteadete osas teada, kellele ja milliseid pakkumisi on tehtud (näitena edastatud koondamisteadete pärinesid

2017. aastast). Eeltoodust võis järeldada, et vaide esitaja soovis teavet selle kohta kas peale koondamist on koondatutele tehtud täiendavalt pakkumisi.

Täiendavas vastuses inspeksiooni järelepärimisele on Häirekeskus teavitanud, et 06.08.2018 seisuga koondatud töötajatele ei ole esitatud täiendavaid kirjalikke pakkumisi teise töökoha/ametikoha osas.

Juhul kui vaide esitaja sooviks oli siiski saada koopiaid koondamisteadetest ning seal kajastuvatest teise töö/ametikoha pakkumistest, siis arvestades asjaolu, et selles osas on vaide esitaja esitanud eraldi vaide, siis käesolevas vaides koondamisteadete väljastamata jätmise osas inspeksioon hinnangut ei anna. Vaie koondamisteadetele juurdepääsu võimaldamise osas lahendatakse eraldi vaidemenetluses.

Kuigi eeltoodud küsimuse osas ei olnud tegemist teabenõudega, kuna ei soovitud ühestki dokumendist koopiat, nähtub inspeksioonile edastatud vastusest, et Häirekeskus ei ole teinud 06.08.2018 seisuga koondatud töötajatele täiendavaid tööpakkumisi. Seega Häirekeskusel täiendavate tööpakkumiste osas soovitud teavet ei ole, mistõttu ei ole seda võimalik vaide esitajale väljastada. Eeltoodust tulenevalt jääb vaie teabenõude punkti 3 osas rahuldamata.

Siiski pean siinkohal Häirekeskusele vajalikuks selgitada, et kodaniku pöördumise puhul, mis sisaldab nii selgitustaotlust kui teabenõuet ja mis on pealkirjastatud „Teabenõue“, tuleb teabenõue täita viie tööpäeva jooksul ja ülejäänu osas võib teabenõude täitmisest keelduda ning selgitada, et tegemist on selgitustaotlusega (AvTS § 23 lg 2 p 5), millele vastatakse 30 päeva jooksul. Juhul kui aga teabevaldajale ei ole arusaadav, millist teavet või dokumenti teabenõudja soovib, siis tuleb teabevaldajal AvTS § 15 lg 4 kohaselt võtta teabenõudjaga ühendust, et selgitada välja, millist teavet teabenõudja soovib.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel